IV

(Pranešimai)

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

TARYBA

2017-2020 M. ES KOVOS SU NARKOTIKAIS VEIKSMŲ PLANAS

(2017/C 215/02)

TURINYS

Įvadas

1. Narkotikų paklausos mažinimas
2. Narkotikų pasiūlos mažinimas
3. Koordinavimas
4. Tarptautinis bendradarbiavimas
5. Informacija, moksliniai tyrimai, stebėsena ir vertinimas

I priedas. 15 bendrų 2017–2020 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano rodiklių

II priedas. Akronimų žodynėlis

Įvadas

Neteisėtų narkotikų vartojimas ir piktnaudžiavimas narkotikais apskritai yra rimta problema, su kuria susiduria asmenys, šeimos ir bendruomenės visoje Europoje. Piktnaudžiavimas narkotikais turi poveikio sveikatai ir socialinių padarinių, o neteisėtų narkotikų rinka yra vienas iš svarbiausių Europos visuomenės ir iš tiesų pasaulinio masto nusikalstamos veiklos elementų.

2012 m. gruodžio mėn. Taryba priėmė 2013–2020 m. ES kovos su narkotikais strategiją. Strategijos tikslas – padėti mažinti narkotikų paklausą ir pasiūlą ES. Ja taip pat siekiama mažinti narkotikų keliamą riziką ir žalą sveikatai bei visuomenei, laikantis strateginio požiūrio, kuriuo remiama ir papildoma valstybių narių politika ir kuris yra suderintų ir bendrų veiksmų pagrindas ir ES išorės bendradarbiavimo šioje srityje pagrindas bei politinė sistema. Tai bus pasiekta laikantis integruoto, subalansuoto ir faktiniais duomenimis grindžiamo požiūrio.

Šios strategijos tikslai:

— padėti išmatuojamai sumažinti narkotikų paklausą, priklausomybę nuo narkotikų ir su narkotikais susijusią riziką ir žalą sveikatai bei visuomenei,

— padėti sutrikdyti neteisėtų narkotikų rinkos veikimą ir gerokai sumažinti galimybes gauti neteisėtų narkotikų,

— skatinti koordinavimą, vykdant aktyvias diskusijas ir analizuojant naujausius pokyčius bei problemas, kylančias kovos su narkotikais srityje ES ir tarptautiniu lygmeniu,

— toliau stiprinti ES ir trečiųjų šalių, tarptautinių organizacijų bei forumų dialogą ir bendradarbiavimą kovos su narkotikais klausimais,

— prisidėti prie geresnės stebėsenos, mokslinių tyrimų ir vertinimo rezultatų sklaidos ir geresnio visų narkotikų reiškinio aspektų ir intervencijos priemonių poveikio supratimo, siekiant sudaryti patikimą ir išsamią faktinių duomenų bazę, skirtą politikai formuoti bei veiksmams rengti;

Šis ES kovos su narkotikais veiksmų planas, kaip ir ES kovos su narkotikais strategija, grindžiamas pagrindiniais ES teisės principais ir juo remiamos vertybės, kuriomis grindžiama Sąjunga – pagarba žmogaus orumui, laisvė, demokratija, lygybė, solidarumas, teisinė valstybė ir žmogaus teisės. Jis taip pat grindžiamas JT konvencijomis, kurios yra tarptautinis teisinis pagrindas sprendžiant, *inter alia*, problemas, susijusias su neteisėtų narkotikų vartojimu, ir Visuotine žmogaus teisių deklaracija.

Plane nustatyti veiksmai, kurie bus įgyvendinami siekiant strategijos tikslų. Veiksmai yra nustatyti dviejose strategijos politikos srityse:

— narkotikų paklausos mažinimo ir

— narkotikų pasiūlos mažinimo,

ir trijose įvairias sritis apimančiose strategijos temose:

— koordinavimo,

— tarptautinio bendradarbiavimo ir

— informacijos, mokslinių tyrimų, stebėsenos ir vertinimo.

Veiksmai yra suderinti su 2013–2020 m. ES kovos su narkotikais strategijos tikslais. Rengiant veiksmus, atsižvelgta į tai, kad jie turi būti grindžiami faktiniais duomenimis, moksliškai patvirtinti, realistiški, su nustatytais terminais, prieinami ir išmatuojami, taip pat turi būti svarbūs ES ir turėti pridėtinės vertės. Šiame veiksmų plane nurodomi tvarkaraščiai, atsakingos šalys, rodikliai ir duomenų rinkimo/vertinimo mechanizmai.

Remiantis esamais ataskaitų teikimo mechanizmais, 1 priede nurodyti bendri rodikliai. Pagal juos lengviau įvertinti bendrą šio ES kovos su narkotikais plano veiksmingumą ir taip neužkraunama papildoma ataskaitų teikimo našta. Į kai kuriuos iš jų prireikus plane daromos nuorodos. Be to, plane nurodomi rodikliai, grindžiami programa, įvertinamaisiais ir kitais duomenų šaltiniais. Šių rodiklių naudojimas priklauso nuo duomenų rinkimo procesų kiekvienoje valstybėje narėje arba ES institucijų lygmeniu.

Laikantis strategijos nuostatos, kad išsamus jos įgyvendinimas turėtų būti išdėstytas dviejuose vienas po kito einančiuose veiksmų planuose, pirmas veiksmų planas, kuriuo įgyvendinama dabartinė kovos su narkotikais strategija, buvo priimtas 2013 m. ir nustojo galioti 2016 m. 2016 m. buvo atliktas ES kovos su narkotikais strategijos ir 2013–2016 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpio vidurio išorės vertinimas. Jame padaryta išvada, kad dauguma šiame veiksmų plane numatytų veiksmų yra užbaigti arba tebėra įgyvendinami. vertinimo rezultatai taip pat parodė, kad norint įgyvendinti 2013–2020 m. ES kovos su narkotikais strategiją reikia parengti antrą veiksmų planą ir tai turėtų būti atnaujinta 2013–2016 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano redakcija. Toliau pateikiamame 2017–2020 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plane atsižvelgiama į šio vertinimo rezultatus ir į svarbiausius padėties kovos su narkotikais srityje bei šios srities politikos pokyčius nuo paskiausio veiksmų plano priėmimo.

1. **Narkotikų paklausos mažinimas**

Padėti išmatuojamai sumažinti neteisėtų narkotikų vartojimą, probleminį narkotikų vartojimą, priklausomybę nuo narkotikų ir su narkotikais susijusią žalą sveikatai ir visuomenei, taip pat padėti pavėlinti narkotikų vartojimo pradžios amžių

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
1. Užkirsti kelią narkotikų vartojimui ir, antra, pavėlinti narkotikų vartojimo pradžios amžių	1. Siekti, kad būtų taikoma daugiau ir veiksmingesnių faktiniais duomenimis grindžiamų ([1]) prevencijos priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į toliau nurodytą riziką ir apsaugos veiksnius: a. populiacijos rizikos veiksnius, pavyzdžiui, amžių; lytį; išsilavinimą, kultūrinius ir socialinius veiksnius; b. situacinius veiksnius, pvz., benamystę; migraciją ir prieglobsčio ieškojimą, narkotikų vartojimą naktinių pasilinksminimų ir kitų pramogų vietose; darbo vietą; vairavimą apsvaigus nuo narkotikų; ir c. individualius rizikos veiksnius, pvz., psichinę sveikatą, elgseną ir psichosocialinę raidą ir kitus veiksnius, kurie, kaip žinoma, turi įtakos asmens pažeidžiamumui narkotikų vartojimo atžvilgiu, pavyzdžiui, genetinę įtaką ir šeimines aplinkybes	Dabar vyksta	VN	— 1, 11, 12 bendri rodikliai — Faktiniais duomenimis grindžiamų bendrų ir aplinkos prevencijos priemonių prieinamumas ir taikymo lygis VN lygmeniu — Faktiniais duomenimis grindžiamų tikslinių prevencijos priemonių, įskaitant šeima ir bendruomene grindžiamas priemones, prieinamumas ir taikymo lygis VN lygmeniu — Faktiniais duomenimis grindžiamų nurodytų prevencijos priemonių prieinamumas ir taikymo lygis VN lygmeniu	EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys VN ataskaitos dėl priemonių taikymo rezultatų

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	2. Ne tik vykdyti narkotikų vartojimo prevenciją, bet ir stiprinti ir tikslingiau taikyti prevencijos bei nukreipiamąsias priemones siekiant pavėlinti pirmo neteisėtų narkotikų ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų pavartojimo amžių	Dabar vyksta	VN	— 1, 5, 11 ir 12 bendri rodikliai — Faktiniais duomenimis grindžiamų prevencijos ir nukreipiamųjų priemonių, skirtų jaunimui šeimoje, bendruomenėje ir formaliojo/neformaliojo švietimo aplinkoje prieinamumas ir taikymo lygis VN lygmeniu	EMCDDA ataskaitos VN ataskaitos dėl priemonių taikymo rezultatų
	3. Keitimasis geriausia praktika vykdant visų formų prevencijos veiksmus, kurie yra skirti vaikams ir jaunimui, tėvams ir švietimo aplinkai ir kuriais kartu atsižvelgiama į specifinius lyčių poreikius, įskaitant švietimo veiklą, bendruomenių programas, programas, kuriose pasitelkiamas internetas ir socialiniai tinklai	Dabar vyksta	VN EMCDDA	— VN keitimosi geriausia praktika apžvalga — Teigiamas geriausios praktikos intervencijos priemonių rezultatų elgesiui vertinimas (jei taikoma)	EMCDDA geriausios praktikos pavyzdžių portalas Komisijos ataskaitos VN ataskaitos Pilietinės visuomenės forumo narkotikų tema ataskaitos
	4. Didinti informuotumą apie neteisėtų narkotikų ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo riziką ir susijusias pasekmes ir tobulinti įgūdžius ir gebėjimus narkotikų vartojimo prevencijos srityje.	Dabar vyksta	VN Komisija EMCDDA	— 5, 12 bendri rodikliai — Bendras informuotumo lygis ir jaunimo populiacijų informuotumas apie sveiką gyvenseną ir apie neteisėtų narkotikų ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo riziką ir pasekmes, taip pat narkotikų vartojimo prevencijos veikloje dalyvaujančių asmenų įgūdžių ir gebėjimų lygis.	EMCDDA ataskaitos „Eurobarometro“ tyrimai ESPAD HBSC/PSO Europos biuras

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	5. Sudaryti galimybes remtis išsamesne informacija sprendžiant piktnaudžiavimo psichoaktyviaisiais vaistais problemą.	2017–2020 m.	VN Tarybos DG (HDG (Farmacijos produktai ir medicinos priemonės)) EMA EMCDDA	— Iniciatyvų, kuriomis daugiausia dėmesio skiriama tinkamo psichoaktyviųjų vaistų vartojimo propagavimui, skaičius — Įrodymų ir tarptautinių pavyzdžių dėl to, kaip sumažinti neteisėto naudojimo ir piktnaudžiavimo psichoaktyviaisiais vaistais riziką, sulyginimas. — Kursų praktikuojantiems gydytojams ir kitiems sveikatos priežiūros specialistams, skirtų vaistų naudojimo skausmui kontroliuoti ir kančioms mažinti temai, skaičius	VN ataskaitos EMCDDA Ataskaitų teikimas EMA
2. Didinti narkomanijos gydymo ir reabilitacijos veiksmingumą, be kita ko, gerinti paslaugas, teikiamas asmenims, sergantiems gretutinėmis ligomis, siekiant sumažinti neteisėtų narkotikų vartojimą, probleminį narkotikų vartojimą, priklausomybės nuo narkotikų atvejų skaičių bei su narkotikais susijusią riziką ir žalą sveikatai bei visuomenei, taip pat siekiant remti probleminių ir priklausomų narkotikų vartotojų išgijimą ir socialinę reintegraciją/integraciją.	6. Plėtoti ir didinti faktiniais duomenimis grindžiamų visapusiškų ir integruotų gydymo paslaugų įvairovę, pasiūlą, aprėptį ir prieinamumą. Užtikrinti, kad šiomis paslaugomis būtų sprendžiama kombinuoto narkotikų vartojimo (neteisėtų ir teisėtų medžiagų, įskaitant psichoaktyviuosius vaistus, alkoholį ir tabaką, vartojimo kartu) problema ir atsirandančių naujų poreikių, susijusių su vyresnio amžiaus narkotikų vartotojais, klausimas ir skirtingų lyčių atstovams būdingos problemos a. Įdiegti ir tobulinti priklausomybių srities mokymus sveikatos priežiūros bei socialinės priežiūros specialistams.	Dabar vyksta	VN	— 1, 6, 11 bendri rodikliai — Faktiniais duomenimis grindžiamų visapusiškų ir integruotų gydymo paslaugų mastas ir įvairovė VN lygmeniu, įskaitant paslaugas, kurios skirtos kombinuoto narkotikų vartojimo problemai ir vyresnio amžiaus narkotikų vartotojų poreikių klausimui spręsti — VN duomenys apie gydymo tęstinumą ir rezultatus	EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys EMCDDA geriausios praktikos pavyzdžių portalas ES kovos su narkotikais strategijos ir veiksmų plano galutinis įvertinimas VN ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	b. Parengti ir įgyvendinti narkotikus vartojantiems vaikams ir jaunimui skirtas ankstyvojo nustatymo ir intervencijos, skubios intervencijos ir gydymo programas.				
	7. Plėsti reabilitacijos/reintegracijos ir išgijimo paslaugų teikimą, akcentuojant paslaugas, kuriomis: a. daugiausia dėmesio skiriama nepertraukiamai asmenų priežiūrai, grindžiamai atvejo valdymu ir tarpžinybiniu bendradarbiavimu; b. daugiausia dėmesio skiriama probleminių ir priklausomų narkotikų vartotojų, įskaitant, jei taikytina, kalinių ir vyresnio amžiaus narkotikų vartotojų socialinei reintegracijai/integracijai (įskaitant įsidarbinimo galimybes ir aprūpinimą būstu); c. stiprinamas psichinių ir somatinių gretutinių ligų, susijusių su narkotikų vartojimu, diagnozavimo procesas ir gydymas, pvz., atliekant greitus hepatito B ir C, ŽIV, kitų lytiškai plintančių infekcijų ir tuberkuliozės testus; d. atsižvelgiama į specifinius lyčių poreikius ir e. padedama pažeidžiamoms bendruomenėms/populiacijoms.	Dabar vyksta	VN	— 11 bendras rodiklis VN duomenys apie: — reabilitacijos/reintegracijos ir išgijimo paslaugų laikantis atvejo valdymu ir tarpžinybiniu bendradarbiavimu grindžiamo požiūrio didėjimo mastą — tik kurios nors vienos lyties atstovams skirtų reabilitacijos/reintegracijos ir išgijimo programų padidėjimo mastą — bendruomenės globos programų ir kalėjimuose vykdomų programų, skirtų konkrečiai narkotikų vartotojams, sergantiems gretutinėmis ligomis, įskaitant psichinės sveikatos ir narkotikų vartotojų reabilitacijos/ reintegracijos ir išgijimo tarnybų partnerystes, didėjimo mastą — asmenų, palikusių narkomanijos gydymo įstaigas, susilaikymo nuo teisėtų ir (arba) neteisėtų narkotikų vartojimo lygį ir trukmę — gydymo galimybių pasiūlą, atitinkančią asmenų, kurie susiduria su sugrįžimo prie narkotikų vartojimo problema, ir vyresnio amžiaus narkotikų vartotojų poreikius	EMCDDA ataskaitos VN ataskaitos apie paslaugų teikimo rezultatus

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	8. a. Užtikrinti, jei taikytina, daugiau rizikos ir žalos mažinimo paslaugų, pvz., adatų ir švirkštų keitimo programų, gydymo pakaitiniais opioidais paslaugų, opioidų perdozavimo valdymo programų, išplėsti tokių paslaugų aprėptį ir galimybes jomis pasinaudoti, siekiant sumažinti neigiamas narkotikų vartojimo pasekmes ir užkirsti kelią bei ženkliai sumažinti tiesiogiai ir netiesiogiai su narkotikų vartojimu susijusių mirties atvejų skaičių ir per kraują plintančių infekcinių ligų, susijusių su narkotikų vartojimu, bet neapsiribojant ŽIV, virusiniu hepatitu, lytiškai plintančiomis ligomis ir tuberkulioze, atvejų skaičių pagal PSO rekomendaciją dėl visapusiškų sveikatos priežiūros paslaugų rinkinio intraveninių narkotikų vartotojams b. Geriau užkirsti kelią su narkotikais susijusioms mirtims, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes, pavyzdžiui, opiatų atveju suteikiant galimybę gauti leidžiamos farmacinės formos vaistinių preparatų, kurių sudėtyje yra naloksono ir kurie yra specialiai sertifikuoti tam, kad apmokyti nespecialistai galėtų, kai nėra medicinos specialistų, gydyti opioidų perdozavimo simptomus	Dabar vyksta	VN EMCDDA Komisija	— 2, 3, 4 ir 11 bendri rodikliai — Faktiniais duomenimis grindžiamų rizikos ir žalos mažinimo priemonių didesnės pasiūlos ir prieinamumo VN mastas, jei taikytina — Keitimosi geriausia praktika, susijusia su rizikos ir žalos mažinimo priemonėmis, apžvalga — Valstybių narių, įvykdžiusių PSO rekomendaciją dėl visapusiškų sveikatos priežiūros paslaugų intraveninių narkotikų vartotojams, skaičius: — adatų/švirkštų programos — gydymas pakaitiniais opioidais — ŽIV tyrimai ir konsultacijos ŽIV klausimu — ŽIV gydymas ir priežiūra — prezervatyvų programos — elgsenos koregavimo intervencijos priemonės — hepatito, tuberkuliozės ir psichikos sveikatos sutrikimų prevencija ir valdymas — lytinės ir reprodukcinės sveikatos srities intervencijos priemonės — mokymai apie naloksoną nespecialistams, kaip nepakeičiama būtiniausia sąlyga, norint, kad namuose vykdytinos programos būtų saugios	EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys VN ataskaitos Pilietinės visuomenės forumas narkotikų tema Pilietinės visuomenės forumas ŽIV/AIDS, virusinio hepatito ir tuberkuliozės temomis

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	c. Nustatyti ir pašalinti kliūtis, trukdančias intraveninių narkotikų vartotojams, įskaitant kalinius ir kitas pažeidžiamas grupes, nustatyti ŽIV ir hepatitą C bei pasinaudoti galimybe šias ligas gydyti d. Keistis informacija ir, jei taikytina, geriausios praktikos pavyzdžiais apie rizikos ir žalos mažinimo priemones, pvz., adatų ir švirkštų keitimo programas, gydymą pakaitiniais opioidais, narkotikų vartojimo patalpas, naloksono programas, bendraamžių pagalba grindžiamas intervencijos priemones, prieinamo gydymo programas, hepatito C gydymą, tablečių tyrimus, ŽIV/AIDS savidiagnostiką, laikantis nacionalinės teisės aktų			— Nuo opioidų priklausomų asmenų gydymo pakaitiniais opioidais programų aprėptis — Žalos mažinimo paslaugų, pavyzdžiui, naloksono programų, naktinių pasilinksminimų žalos mažinimo priemonių ir pažeidžiamoms bendruomenėms/gyventojų grupėms skirtų programų, prieinamumo mastas — Programų, pagal kurias intraveninių narkotikų vartotojams padedama pasinaudoti galimybe gydyti hepatito C virusą (HCV), ir asmenų, kuriems jos taikytos, skaičius — ECDC ir (arba) EMCDDA gairių dėl infekcinių ligų plitimo tarp intraveninių narkotikų vartotojų prevencijos ir kontrolės įgyvendinimo laipsnis	
	9. Intensyviau plėtoti sveikatos priežiūros priemones, skirtas narkotikų vartotojams įkalinimo įstaigose ir palikusiems įkalinimo įstaigas, didinti jų prieinamumą ir aprėptį, siekiant tokios priežiūros kokybės, kuri būtų lygiavertė visuomenei teikiamai priežiūrai	Dabar vyksta	VN	— 10 bendras rodiklis — Paslaugų prieinamumas narkotikų vartotojams įkalinimo įstaigose (pavyzdžiui, gydymo pakaitiniais opioidais ir, jei taikytina, naloksono programų, adatų ir švirkštų keitimo programų, laikantis nacionalinės teisės aktų, taip pat ŽIV, hepatito B, hepatito C ir tuberkuliozės prevencijos ir valdymo prieinamumas) ir priežiūros modelių, apimančių kalinių poreikių įvertinimo ir sveikatos priežiūros tęstinumo kalinimo metu geriausią praktiką, integravimo į sveikatos priežiūros įkalinimo įstaigose politiką ir praktiką mastas	EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys VN ataskaitos apie paslaugas

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
				— Įkalinimo įstaigų paslaugų ir visuomenėje iš įkalinimo įstaigų išėjusiems asmenims teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų, daugiausia dėmesio skiriant tam, kad būtų išvengta narkotikų perdozavimo, tęstinumo mastas	
3. Įtvirtinti koordinuotai taikomus, geriausia praktika ir kokybe grindžiamus narkotikų paklausos mažinimo metodus	10. Įgyvendinti 2015 m. Tarybos patvirtintus ES būtiniausius kokybės standartus ([2]), kurie padėtų panaikinti atotrūkį tarp mokslo ir praktikos, skirtus: a. aplinkos, bendrosioms, atrankinėms ir tikslinėms prevencijos priemonėms, b. ankstyvo aptikimo ir intervencijos priemonėms, c. rizikos ir žalos mažinimo priemonėms ir d. gydymo, reabilitacijos, socialinės integracijos ir išgijimo priemonėms, ir stebėti jų įgyvendinimą.	2017–2020 m.	Taryba Tarybos darbo grupė (HDG) VN Komisija EMCDDA	— Pagal standartus įgyvendintų narkotikų paklausos mažinimo priemonių ir programų įrodymų apžvalga — Narkotikų paklausos mažinimo srities specialistų rengimo programų, kuriomis gali pasinaudoti gydytojai, skaičius ir (arba) apskaičiuotas specialiose mokymo programose dalyvavusių gydytojų skaičius — Pilietinės visuomenės įtraukimas į standartų įgyvendinimą, įskaitant planavimą ir diegimą — ES lygmeniu remiamų projektų ir programų, kuriomis skatinama keistis geriausia šių standartų įgyvendinimo patirtimi, skaičius — Tarpžinybinio bendradarbiavimo siekiant remti šių standartų įgyvendinimą užtikrinimas	EMCDDA geriausios praktikos pavyzdžių portalas VN ataskaitos ES kovos su narkotikais strategijos ir veiksmų plano galutinis įvertinimas

([1]) Šiame kontekste „grindžiamas faktiniais duomenimis“ reiškia „grindžiamas turimais moksliniais įrodymais ir patirtimi“.
([2]) Tarybos išvados dėl 2013–2016 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano įgyvendinimo, susijusio su narkotikų paklausos mažinimo Europos Sąjungoje būtiniausiais kokybės standartais, dok. 11985/15

2. **Narkotikų pasiūlos mažinimas**

Padėti gerokai sumažinti galimybę gauti neteisėtų narkotikų ir jų pasiūlą ES

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
4. Stiprinti veiksmingą teisėsaugos koordinavimą ir bendradarbiavimą ES siekiant kovoti su veikla, susijusia su neteisėtais narkotikais, prireikus derinant veiksmus su ES politikos cikle nustatytais veiksmais	11. Kuo geriau naudoti turimas žvalgybos ir dalijimosi informacija teisėsaugos priemones, kanalus ir ryšių palaikymo priemones su narkotikais susijusiai informacijai lyginti ir analizuoti	Dabar vyksta	VN Europolas Eurojustas Tarybos DG (COSI)	— 7, 15 bendri rodikliai — Didelio poveikio žvalgyba grindžiamų ir nukreiptų veiksmų, bendrų operacijų, bendrų tyrimo grupių ir tarpvalstybinių bendradarbiavimo iniciatyvų, kuriose daugiausia dėmesio skiriama nusikalstamoms grupuotėms, dalyvaujančioms veikloje, susijusioje su neteisėtais narkotikais, mastas — Intensyvesnis Europolo ar kitų teisėsaugos institucijų su narkotikais susijusios informacijos dalijimosi, analizės ir ekspertinių žinių sistemų naudojimas — Rezultatai, kurių pasiekta remiantis EMPACT projektais ir dvišalėmis bei daugiašalėmis iniciatyvomis — Eurojustui ir Europolui perduotų su narkotikais susijusių bylų, įskaitant kokybinę susijusią informaciją apie šias bylas, skaičius	Europolo ataskaitos Eurojusto ataskaitos EMCDDA ataskaitos EMPACT vadovaujančių asmenų ataskaitos
	12. Nustatyti labiausiai neatidėliotinų veiksmų reikalaujančius su narkotikais susijusio organizuoto nusikalstamumo pavojus ir nustatyti jiems prioritetus	2017 m.	Taryba Tarybos DG (COSI) Europolas VN Komisija	— Parengtas 2018–2021 m. laikotarpio ES politikos kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu srityje ciklas	ES SOCTA Daugiamečiai strateginiai planai (DSP) Operacijų planai EMPACT vadovaujančių asmenų ataskaitos Europolo ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	13. Stiprinti teisėsaugos pareigūnams skirtą CEPOL mokymą, susijusį su neteisėtų narkotikų gamyba ir prekyba jais ir finansiniais nusikaltimais, visų pirma mokymo metodus ir techniką, siekiant a. spręsti su naujų ryšių technologijų taikymu neteisėtos narkotikų gamybos ir prekybos narkotikais srityje susijusius klausimus; b. griežtinti turto konfiskavimą; c. kovoti su pinigų plovimu; d. aptikti ir sunaikinti neteisėtas slaptas laboratorijas ir kanapių auginimo vietas.	2017–2020 m.	VN CEPOL Europolas Tarybos DG (COSI) Komisija	— Reguliariai atliekamas mokymo poreikių įvertinimas — Atitinkamų mokymo kursų prieinamumas ir dalyvavimas juose — Apmokytų ir po to veiksmingai paskirtų teisėsaugos pareigūnų skaičius	CEPOL metinė ataskaita CEPOL mokymo programa EMPACT vadovaujančių asmenų ataskaitos
	14. Gerinti kovos su narkotikais veiklą stiprinant ir stebint regioninių dalijimosi informacija ir regioninių saugumo platformų veiklą siekiant eliminuoti ir užgniaužti pavojus, susijusius su narkotikų gabenimo kelių pokyčiais	Dabar vyksta	Komisija VN Europolas Tarybos DG (COSI) Regioninės dalijimosi informacija platformos Regioninės saugumo platformos	— 7 bendras rodiklis — Žvalgyba grindžiamų veiksmų, kurių metu buvo sunaikinti ir užblokuoti narkotikų gabenimo keliai, skaičius — Informacijos dalijimosi per veiksmingai veikiantį ryšių palaikymo pareigūnų tinklą lygis	Saugumo ir (arba) dalijimosi informacija platformos ir įvertinimo ataskaitos EMCDDA ataskaitos ES SOCTA EMPACT vadovaujančių asmenų ataskaitos Europolo ataskaitos MAOC-N [1]

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	15. Stiprinti veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią neteisėtam narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) ir jų pirmtakų naudojimui	Dabar vyksta	VN Europolas Komisija Tarybos DG (CUG, COSI)	— Nelegaliam naudojimui skirtų pirmtakų sustabdytų ar areštuotų siuntų atvejų skaičius ir kiekis — Įgyvendinant EMPACT projektus pasiekti rezultatai — Ankstyvojo pranešimo apie eksportą elektroninės sistemos (PEN) naudojimas ir intensyvesnis Informavimo apie su pirmtakais (prekursoriais) susijusius incidentus sistemos (PICS) naudojimas — Susitikimų vykdant tolesnę veiklą ir kitų veiksmų, susijusių su pirmtakų ir jų pirmtakų neteisėto naudojimo prevencija, skaičius	ES ir VN teisėsaugos agentūrų ataskaitos EMPACT Vadovaujančių asmenų ataskaitos Europolo ataskaitos
	16. Kovoti su tarpvalstybine prekyba narkotikais, įskaitant prekybą, vykdomą narkotikus siunčiant konteineriais ir siuntiniais, ir gerinti sienų apsaugą, visų pirma ES jūrų uostuose, oro uostuose ir sausumos sienos perėjimo punktuose, dedant daugiau pastangų, įskaitant atitinkamų teisėsaugos institucijų dalijimąsi informacija ir žvalgybos duomenimis	Dabar vyksta	VN Europolas Tarybos DG (CCWP, COSI)	— Daugiadalykių ir (arba) kelių agentūrų vykdomų bendrų operacijų ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo iniciatyvų skaičius — Intensyvesnis keitimasis informacija, pavyzdžiui, teisėsaugos institucijų ir atitinkamų subjektų, kaip antai oro transporto bendrovių, oro kurjerių įmonių, laivybos įmonių, uostų administracijų ir chemijos sektoriaus bendrovių, sudaryti susitarimo memorandumai — Įgyvendinant EMPACT projektus pasiekti rezultatai — Geresnis dalijimasis žvalgybos duomenimis ir informacija apie tarpvalstybinę prekybą narkotikais, pasitelkiant, *inter alia*, esamas sienų stebėjimo sistemas — ES direktyvos dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) įgyvendinimas	EMPACT vadovaujančių asmenų ataskaitos Europolo ataskaitos CCWP ataskaitos VN ataskaitos MAOC-N FRONTEX

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	17. Įgyvendinti 2013 m. Tarybos patvirtintus pagrindinius narkotikų pasiūlos mažinimo rodiklius ([2])	2017–2020 m.	Komisija VN Taryba Tarybos darbo grupė (HDG) EMCDDA Europolas	Šių rodiklių įgyvendinimo mastas: — narkotikų konfiskavimo atvejų skaičius ir konfiskuotų narkotikų kiekis; — narkotikų grynumas ir sudėtis; — narkotikų kainos; — sunaikintų narkotikų gamybos objektų kiekis; — narkotikus reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai; — narkotikų prieinamumas pagal gyventojų nuomonės tyrimus; — rinkos dydžio įverčiai	Šiuo metu valstybėse narėse vykdomos nacionalinių duomenų apie narkotikų pasiūlą rinkimo veiklos apžvalga EMCDDA ataskaitos Europolo ataskaitos
5. Stiprinti veiksmingą teisminį bendradarbiavimą ir teisės aktų rengimą ES	18. Stiprinti ES teisminį bendradarbiavimą, siekiant kovoti su tarpvalstybine prekyba narkotikais, pinigų plovimu, taip pat bendradarbiavimą konfiskuojant iš organizuotos nusikalstamos veiklos, susijusios su narkotikais, gautas pajamas	2017–2020 m.	Taryba Komisija VN Eurojustas	— Laiku įgyvendinamos sutartos ES priemonės ir teisės aktai šiose srityse: a) nusikalstamu būdu įgyto turto konfiskavimo ir susigrąžinimo ([3]); b) pinigų plovimo ([4]); c) prekybos narkotikais nusikaltimų ir sankcijų ES suderinimo ([5]) — Daugiau finansinių tyrimų ir iš organizuotos nusikalstamos veiklos, susijusios su narkotikais, gautų pajamų konfiskavimo pasitelkiant ES teisėsaugos institucijas ir teisminį bendradarbiavimą atvejų — Laiku ir veiksmingai atsakoma į savitarpio teisinės pagalbos prašymus ir vykdomi Europos arešto orderiai, susiję su neteisėta prekyba narkotikais	Eurojusto ataskaitos VN ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	19. Priimti ir įgyvendinti naujas ES teisėkūros priemones, skirtas naujų psichoaktyviųjų medžiagų atsiradimo, vartojimo ir greito plitimo problemai spręsti	2017–2020 m.	Komisija Taryba Tarybos darbo grupė (HDG) VN EMCDDA Europolas Eurojustas	— Galiojantys ES teisės aktai — ES teisės aktų įgyvendinimas VN — ES gairių dėl keitimosi informacija ir rizikos vertinimo procedūrų atnaujinimas — Naujų teisėkūros priemonių poveikio stebėjimas, ypatingą dėmesį skiriant pakeitimo efektui neteisėtų narkotikų rinkoje	VN ataskaitos EMCDDA ataskaitos Komisija (ES priemonės)
	20. Įgyvendinti ES teisės aktus narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) srityje, siekiant užkirsti kelią neteisėtam jų panaudojimui, nesutrikdant teisėtos prekybos	Dabar vyksta	Taryba Komisija VN	— Informacija apie nelegaliam naudojimui skirtų pirmtakų sustabdytų ar areštuotų siuntų atvejus ir kiekį — Įgyvendinant EMPACT projektus pasiekti rezultatai — Ankstyvojo pranešimo apie eksportą internetinės sistemos (PEN) naudojimas ir intensyvesnis Informavimo apie su pirmtakais (prekursoriais) susijusius incidentus sistemos (PICS) naudojimas — Susitikimų vykdant tolesnę veiklą ir kitų veiksmų, susijusių su pirmtakų ir jų pirmtakų neteisėto naudojimo prevencija, skaičius	INCB metinė ataskaita apie pirmtakus Europos Komisijos ir EMCDDA ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	21. Spręsti su tam tikrų farmakologiškai aktyvių medžiagų (kaip apibrėžta ES direktyvoje 2011/62/ES), kaip primaišymo medžiagos, naudojimu gaminant neteisėtus narkotikus susijusius klausimus	Dabar vyksta	VN Komisija EMA Europolas	— Informacija apie veikliųjų medžiagų, naudojamų kaip primaišymo medžiagos gaminant neteisėtus narkotikus, konfiskavimo atvejus — Naujų ES teisės aktų normų, kuriomis siekiama apsaugoti veikliųjų medžiagų, patenkančių į Direktyvos 2011/62/ES (Falsifikuotų vaistų direktyva) taikymo sritį, tiekimo tinklą, įgyvendinimas laiku	CCWP ir CUG ataskaitos VN ataskaitos
	22. Valstybės narės turi atitinkamais atvejais ir pagal savo teisinę sistemą numatyti ir taikyti prievartinių sankcijų narkotikus vartojantiems nusikaltėliams alternatyvas, pavyzdžiui: a. švietimą; b. (nuosprendžio vykdymo atidėjimą paskiriant) gydymą; c. baudžiamojo tyrimo ar persekiojimo laikinąjį sustabdymą; d. reabilitaciją ir išgijimą e. vėlesnę priežiūrą ir socialinę reintegraciją	2017–2020 m.	VN Tarybos DG (HDG DROIPEN)	— Esama ir įgyvendinama vis daugiau alternatyvių prievartinėms sankcijoms bausmių narkotikus vartojantiems nusikaltėliams švietimo, gydymo, reabilitacijos, vėlesnės priežiūros ir socialinės reintegracijos srityse. — Stiprinama prievartinių sankcijų alternatyvų stebėsena, įgyvendinimas ir vertinimas — VN numatytų ir įgyvendintų prievartinių sankcijų alternatyvų pobūdis ir skaičius — Informacija apie prievartinių sankcijų alternatyvų naudojimo veiksmingumą	EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys VN ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
6. Veiksmingai reaguoti į esamas ir naujas veiklos, susijusios su neteisėtais narkotikais, tendencijas	23. Nacionaliniu ir ES lygmeniu nustatyti strateginius reagavimo veiksmus, kuriais siekiama spręsti naujų informacinių ir ryšių technologijų (IRT) ir susijusių interneto svetainių prieglobos vaidmens gaminant, įsigyjanti ir platinant neteisėtus narkotikus ir naujas psichoaktyviąsias medžiagas ir jais prekiaujant, klausimą.	2017–2020 m.	Taryba Komisija Tarybos DG (HDG COSI, CCWP) VN Europolas CEPOL EMCDDA Eurojustas	— Teisėsaugos veiksmais, kuriais kovojama su internetiniu su narkotikais susijusiu nusikalstamumu, pasiekti rezultatai — Daugiau bendrų operacijų ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo iniciatyvų — Finansuotų mokslinių tyrimų projektų ir priemonių, kuriamų teisėsaugai paremti, skaičius ir poveikis — Susitarimų ir (arba) diskusijų su atitinkamais pramonės partneriais skaičius — terminų žodyno sudarymas — Stebėsenos priemonių aprašo sudarymas — Susijusiems suinteresuotiesiems subjektams surengtų mokymų skaičius — Susitikimų su tarptautiniais partneriais, per kuriuos buvo aptarti veiksmai, skaičius	ES politikos ciklo tarpinė peržiūra EMPACT Vadovaujančių asmenų ataskaitos Europolo ataskaitos CEPOL statistiniai duomenys ir (arba) metinė ataskaita EMCDDA ataskaitos VN ataskaitos ES agentūrų ataskaitos Komisija

([1]) Lisabonoje įsikūręs MAOC-N yra 7 ES valstybių narių – Prancūzijos, Airijos, Italijos, Ispanijos, Nyderlandų, Portugalijos ir JK – iniciatyva, bendrai finansuojama Europos Sąjungos Vidaus saugumo fondo. Centre sudaromos sąlygos daugiašaliam bendradarbiavimui siekiant sustabdyti prekybą neteisėtais narkotikais jūros ir oro keliais.

([2]) 2013 m. lapkričio 15 d. Tarybos išvados dėl narkotikų pasiūlos stebėsenos gerinimo Europos Sąjungoje.

([3]) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/42/ES dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų įšaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje; Tarybos sprendimas 2007/845/TVR dėl valstybių narių turto susigrąžinimo tarnybų bendradarbiavimo nusikalstamu būdu įgytų pajamų bei kito susijusio turto paieškos ir nustatymo srityje; Tarybos pamatinis sprendimas 2006/783/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti; Tarybos pamatinis sprendimas 2003/577/TVR dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo Europos Sąjungoje; Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti turtą tarpusavio pripažinimo, dok. COM(2016) 819; Tarybos pamatinis sprendimas 2005/212/TVR dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo; Tarybos pamatinis sprendimas 2003/577/TVR dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo Europos Sąjungoje.

([4]) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/84 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB; Tarybos pamatinis sprendimas 2001/500/TVR dėl pinigų plovimo, nusikaltimo priemonių ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų nustatymo, paieškos, įšaldymo, areštavimo ir konfiskavimo; Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl kovos su pinigų plovimu baudžiamosios teisės priemonėmis, dok. COM(2016) 826; Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/847 dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas, ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1781/2006; Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1889/2005 dėl grynųjų pinigų, įvežamų į Bendriją ar išvežamų iš jos, kontrolės; Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl grynųjų pinigų, įvežamų į Bendriją ar išvežamų iš jos, kontrolės ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1889/2005.

([5]) 2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2004/757/TVR, nustatantis būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje, dėl termino „narkotikai“ apibrėžties.

3. **Koordinavimas**

Valstybių narių ir ES veiksmai siekiant veiksmingo kovos su narkotikais politikos koordinavimo

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
7. Užtikrinti veiksmingą ES veiksmų narkotikų srityje koordinavimą	24. Plėtoti dalijimąsi informacija tarp HDG ir kitų atitinkamų Tarybos darbo grupių, pirmiausia – COSI, siekiant pagerinti koordinavimą, susijusį su narkotikų pasiūlos mažinimo ramsčiu Plėtoti dalijimąsi informacija tarp HDG ir kitų atitinkamų geografinių ir teminių Tarybos darbo grupių, įskaitant tokias kaip COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAC, COTRA, COWEB, CONUN, COHOM, CCWP, COSCE, CUG ir DROIPEN	Dabar vyksta	PVN Taryba EIVT Tarybos DG (HDG)	— Mastas, kuriuo į ES kovos su narkotikais strategiją/ir veiksmų planą atsižvelgiama kitų Tarybos darbo grupių, tokių kaip COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAC, COTRA, COWEB, CONUN, COHOM, CCWP, COSCE, CUG ir DROIPEN, programose. — HDG darbotvarkėje numatyta reguliariai pateikti informaciją apie 1) ES politikos ciklo prioritetus su narkotikais susijusioje srityje (remiantis EMPACT ataskaitomis, kartą per pirmininkavimo laikotarpį) ir 2) atitinkamą kitų Tarybos darbo grupių veiklą, jei reikia – dalyvaujant kitų atitinkamų Tarybos darbo grupių pirmininkams	Tarybos darbo grupės (HDG) ataskaitos Pirmininkaujančios valstybės narės ataskaitos
	25. Kiekviena pirmininkaujanti valstybė narė gali rengti nacionalinių kovos su narkotikais koordinatorių ir prireikus kitų grupių posėdžius, siekiant aptarti besiformuojančias tendencijas, veiksmingas intervencijos priemones bei kitus politikos pokyčius, kurie ES kovos su narkotikais strategijai ir VN suteikia pridėtinės vertės	Du kartus per metus	PVN VN	— Mastas, kuriuo nacionalinių kovos su narkotikais koordinatorių posėdžių darbotvarkėje atsispindi pokyčiai, tendencijos ir naujos įžvalgos politikos reagavimo priemonėse ir kiek joje numatyta gerinti komunikaciją ir keitimąsi informacija	Pirmininkaujančios valstybės narės ataskaitos
	26. HDG sudarys palankesnes sąlygas a) veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenai pasitelkiant temines diskusijas ir b) kasmetiniam dialogui narkotikų reiškinio padėties Europoje tema	(a) dabar vyksta (b) kartą per metus	PVN Tarybos DG (HDG) VN Komisija EMCDDA Europolas	— Veiksmų planų įgyvendinimo mastas — Per HDG surengtas temines diskusijas aptartų veiksmų plane numatytų veiksmų skaičius — Laiku vykdomas HDG dialogas naujausių su narkotikais susijusių tendencijų ir duomenų klausimais	Pirmininkaujančios valstybės narės ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	27. Užtikrinti VN ir ES veiksmų nuoseklumą ir tęstinumą keičiantis pirmininkaujančioms valstybėms narėms, siekiant sustiprinti integruotą, subalansuotą ir faktiniais duomenimis grindžiamą požiūrį į narkotikus ES	Dabar vyksta	PVN PVN trejetas VN Komisija Tarybos DG (HDG) EMCDDA Europolas	— Veiksmų nuoseklumo ir tęstinumo keičiantis pirmininkaujančioms valstybėms narėms mastas — Spartesnis ES kovos su narkotikais strategijoje nustatytų prioritetų įgyvendinimas keičiantis pirmininkaujančioms valstybėms narėms	Pirmininkaujančios valstybės narės ataskaitos
	28. Užtikrinti ES kovos su narkotikais politikos ir reagavimo veiksmų koordinavimą, siekiant paremti tarptautinį ES, trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų bendradarbiavimą	Dabar vyksta	EIVT Komisija Tarybos DG (HDG) VN	— ES veiksmų narkotikų srityje numatytų tikslų, numatomų rezultatų ir priemonių nuoseklumas ir darnumas — Su narkotikais susijusių prioritetų įtraukimas į atitinkamų ES organų strategijas — Aktyvesnis HDG ir geografinių/regioninių ir teminių darbo grupių, įskaitant COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAT, COTRA, COWEB, CONUN ir COHOM, CCWP, COSCE, CUG bei DROIPEN, bendradarbiavimas — Dublino grupės ataskaitų skaičius	Periodinės EIVT ir Komisijos ataskaitos Tarybos darbo grupei (HDG) Dublino grupė

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	29. a. Užtikrinti, kad ES lygmeniu ir valstybių narių lygmeniu ištekliai būtų koordinuojami ir jų būtų pakankamai, kad būtų galima įgyvendinti ES kovos su narkotikais strategijos prioritetus b. Stiprinti atitinkamų valdžios institucijų ir NVO sektoriaus bendradarbiavimą siekiant kovoti su plintančia priklausomybės nuo stimuliantų, ypač nuo metamfetamino, tendencija, daug dėmesio skiriant geriausios prevencijos praktikos, taikomos siekiant kad vietos lygmens epidemijos neplistų, įskaitant paklausos ir pasiūlos mažinimo pastangas, formavimui bei keitimuisi tokia praktika, taip pat dalijimuisi informacija apie piktnaudžiavimo vaistais metamfetamino gamybos tikslais prevenciją.	Kasmet 2017–2020 m.	VN Komisija EIVT Taryba Tarybos DG (HDG)	— 14 bendras rodiklis — Finansavimo ES lygmeniu, o atitinkamais atvejais – VN lygmeniu – suma — Su narkotikais susijusių finansinių programų koordinavimo Tarybos darbo grupėse ir Komisijoje mastas — Tiek valstybinio, tiek nevalstybinio sektoriaus specialistų tinklaveikos lygis — Prieinamų intervencijos priemonių pasiūla — Parengtų intervencijos priemonių skaičius	EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys Komisijos ataskaitos EMCDDA geriausios praktikos pavyzdžių portalas
8. Užtikrinti veiksmingą su narkotikais susijusios politikos koordinavimą nacionaliniu lygmeniu	30. Koordinuoti kovos su narkotikais politikos veiksmus tarp Vyriausybės departamentų ir (arba) ministerijų ir atitinkamų agentūrų VN lygmeniu ir užtikrinti tinkamą daugiadalykį atstovavimą HDG delegacijose arba daugiadalykį indėlį į jų veiklą	Dabar vyksta	VN	— 14 bendras rodiklis — Kovos su narkotikais politikos horizontaliojo koordinavimo veiksmingumas VN lygmeniu — Įvairias sritis apimančių narkotikų paklausos ir pasiūlos mažinimo veiksmų skaičius valstybės narės lygmeniu	EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys VN ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
9. Užtikrinti pilietinės visuomenės dalyvavimą kovos su narkotikais politikoje	31. Skatinti ir stiprinti dialogą su pilietine visuomene ir mokslininkų bendruomene bei jų įtraukimą į kovos su narkotikais politikos rengimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą VN ir ES lygmenimis	Dabar vyksta	VN Komisija Tarybos DG (HDG) PVN	— Laiku vykdomi ES Pilietinės visuomenės forumo narkotikų tema ir HDG dialogai kiekvienu pirmininkavimo laikotarpiu — ES Pilietinės visuomenės forumo narkotikų tema dalyvavimas įgyvendinant ES kovos su narkotikais veiksmų planą — Pilietinės visuomenės ir mokslininkų bendruomenės dalyvavimo rengiant VN ir ES kovos su narkotikais politiką, ją įgyvendinant, stebint ir vertinant lygis — Laiku vykdomas mokslininkų bendruomenės (gamtos ir socialinių mokslų, įskaitant neuromokslų ir elgsenos mokslinių tyrimų, sričių mokslininkus) ir HDG dialogas	ES Pilietinės visuomenės forumo narkotikų tema ir pilietinės visuomenės atstovų VN ir ES lygmenimis atsiliepimai VN ataskaitos Mokslininkų bendruomenės atsiliepimai per EMCDDA mokslinį komitetą

4. **Tarptautinis bendradarbiavimas**

Visapusiškai ir subalansuotai stiprinti ES ir trečiųjų šalių bei tarptautinių organizacijų dialogą ir bendradarbiavimą kovos su narkotikais klausimais

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo ir (arba) vertinimo mechanizmai
10. Įtraukti ES kovos su narkotikais strategiją į bendrą ES užsienio politikos sistemą laikantis visapusiško požiūrio, t. y. nuosekliai ir suderintai visiškai išnaudojant įvairias ES turimas politikos priemones ir diplomatines, politines bei finansines priemones	32. Užtikrinti ES kovos su narkotikais politikos vidaus bei išorės aspektų suderinamumą ir kovos su narkotikais klausimus visapusiškai įtraukti į ES ir jos partnerių politinius dialogus ir bendruosius susitarimus, taip pat į ES vykdomus veiksmus pasaulinės svarbos klausimų ar iššūkių srityje	Dabar vyksta	Komisija EIVT PVN Tarybos DG (HDG) VN	— 13 bendras rodiklis — Kovos su narkotikais politikos prioritetai vis dažniau įtraukiami į ES išorės politiką bei veiksmus — Su narkotikais susiję prioritetai įtraukiami į ES strategijas su trečiosiomis šalimis ir regionais — Galiojančių susitarimų, strategijos dokumentų, veiksmų planų skaičius	EIVT ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo ir (arba) vertinimo mechanizmai
	33. Užtikrinti, kad alternatyviuose politikos sprendimuose ir rengiant, įgyvendinant ir stebint išorės pagalbos priemones, ypač kilmės ir tranzito šalyse, būtų tinkamai atsižvelgiama į politikos prioritetus ir paklausos ir pasiūlos mažinimo pusiausvyrą, pasitelkiant projektus, susijusius su: a. integruotos, subalansuotos ir faktiniais duomenimis grindžiamos kovos su narkotikais politikos kūrimu; b. pasiūlos mažinimu; narkotikų pirmtakų (prekursorių) ir jų pirmtakų neteisėto naudojimo prevencija; c. narkotikų paklausos mažinimu ir d. alternatyvaus vystymosi priemonėmis	Dabar vyksta	Komisija VN EIVT	— Mastas, kuriuo finansuojamuose prioritetuose ir projektuose atsižvelgiama į ES kovos su narkotikais politikos prioritetus, ypač paklausos ir pasiūlos mažinimo pusiausvyrą — ES ir trečiųjų šalių ir regionų veiksmų planuose numatytų koordinuojamų veiksmų įgyvendinimo lygis — Trečiųjų šalių nacionalinių strategijų ir veiksmų planų, į kuriuos yra įtrauktos integruotos kovos su narkotikais politikos priemonės, skaičius	Komisijos, EIVT ir valstybių narių programavimo, programų stebėsenos ir vertinimo ataskaitos
	34. Didinti ES delegacijų gebėjimus ir stiprinti jų vaidmenį, kad jos galėtų aktyviai dalyvauti sprendžiant kovos su narkotikais politikos klausimus ir veiksmingai teikti ataskaitas apie vietoje susidariusią padėtį narkotikų srityje	2017–2020 m.	EIVT Komisija VN	— ES delegacijoms teikiamos atitinkamos ekspertinės žinios, mokymas ir politinės rekomendacijos — Intensyvesnė ES delegacijų regioninė tinklaveika kovos su narkotikais klausimais — Intensyvesnis veiklos koordinavimas su VN	EIVT ir Komisijos ataskaitos ES delegacijos Dublino grupės ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo ir (arba) vertinimo mechanizmai
	35. Propaguoti ir įgyvendinti ES požiūrį dėl alternatyvaus vystymosi (laikantis 2013–2020 m. ES kovos su narkotikais strategijos, ES požiūrio dėl alternatyvaus vystymosi ir 2013 m. Jungtinių Tautų alternatyvaus vystymosi pagrindinių principų) bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis, atsižvelgiant į žmogaus teises, žmonių saugumą, lyčių aspektus ir konkrečias pagrindines sąlygas, be kita ko:	Dabar vyksta	VN Komisija EIVT	— Skaičius trečiųjų šalių nacionalinių politikos krypčių, strategijų ir veiksmų planų, į kuriuos įtraukta: — integruotas požiūris į neteisėto narkotinių augalų auginimo problemą ir — veiksmingai parengtos alternatyvaus vystymosi iniciatyvos	UNODC ir INCB ataskaitos dėl kovos su narkotikais politikos ES nepriklausančiose šalyse ES ir valstybių narių projektų ir programų stebėsenos bei vertinimo ataskaitos UNDP žmogaus socialinės raidos ataskaitos Dublino grupės ataskaitos dėl ES nepriklausančių šalių
	a. įtraukti alternatyvų vystymąsi į valstybių narių įgyvendinamą platesnio pobūdžio darbotvarkę, skatinti trečiąsias šalis, jei jos to pageidauja, įtraukti alternatyvų vystymąsi į savo nacionalines strategijas;			— Įvertintų projektų, duodančių teigiamų rezultatų kalbant apie tvarius, teisėtus pragyvenimo šaltinius, kuriais atsižvelgiama į lyčių aspektą, skaičius — Žmogaus socialinės raidos rodiklių gerėjimas — ES ir VN finansuojamų kaimo plėtros projektų ir programų skaičius regionuose, kuriuose neteisėtai auginami narkotiniai augalai arba regionuose, kuriuose esama neteisėto narkotinių augalų auginimo rizikos	
	b. prisidėti prie iniciatyvų, kuriomis siekiama sumažinti skurdą, konfliktus ir pažeidžiamumą, remiant žmonių, kurie anksčiau užsiėmė arba šiuo metu užsiima neteisėtu narkotinių augalų auginimu, tvarius ir teisėtus pragyvenimo šaltinius, kuriais atsižvelgiama į lyčių aspektą			— Pranešimai apie ilguoju laikotarpiu sumažėjusį neteisėto narkotinių augalų auginimo mastą tose vietovėse	

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo ir (arba) vertinimo mechanizmai
	c. užtikrinti, kad ES ir valstybių narių finansavimas ir jų ekspertinės žinios būtų pakankamos, kad būtų galima toliau stiprinti ir remti ES nepriklausančių šalių pastangas kovoti su neteisėtu narkotinių augalų auginimu ir užkirsti tam kelią, tuo tikslu pasitelkiant kaimo plėtros priemones, ir stiprinti teisinę valstybę, kad būtų sprendžiami tokie uždaviniai, kaip skurdo mažinimas, visuomenės sveikata, sauga ir saugumas				
	36. Padėti trečiosioms šalims, įskaitant tų šalių pilietinę visuomenę, rengti ir įgyvendinti rizikos ir žalos mažinimo iniciatyvas, ypač ten, kur didėja per kraują plintančių virusų, susijusių su narkotikų vartojimu, įskaitant ŽIV ir virusinį hepatitą, bet tuo neapsiribojant, taip pat lytiškai plintančių ligų ir tuberkuliozės perdavimo pavojus	Dabar vyksta	VN Komisija EIVT	— Parengtų rizikos ir žalos mažinimo iniciatyvų skaičius ir kokybė — Su narkotikais susijusių mirties atvejų skaičius trečiosiose šalyse ir per kraują plintančių virusų, susijusių su narkotikų vartojimu, įskaitant ŽIV ir virusinį hepatitą, bet tuo neapsiribojant, taip pat lytiškai plintančių ligų ir tuberkuliozės atvejų skaičius	PSO pranešimai Dublino grupės ataskaitos dėl ES nepriklausančių šalių EIVT, Komisijos ir VN keitimasis informacija apie ES nepriklausančių šalių politiką
	37. Padėti trečiosioms šalims kovoti su organizuotu nusikalstamumu, susijusiu su narkotikais, įskaitant prekybą narkotikais: a. dalijantis žvalgybine informacija ir keičiantis geriausios patirties pavyzdžiais b. stiprinant kilmės ir tranzito šalių kovos su narkotikais pajėgumus ir plėtojant jų ekspertines žinias	Dabar vyksta	VN EIVT Komisija Europolas	— ES ir VN projektų ir programų ES nepriklausančiose šalyse skaičius ir veiksmingumas — Nuolat mažėjantis prekybos narkotikais mastas	Komisijos ir VN ataskaitos Europolo ataskaitos EIVT ataskaitos UNODC metinė pasaulinė ataskaita narkotikų tema

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo ir (arba) vertinimo mechanizmai
	c. bendradarbiaujant su tarptautiniais partneriais, siekiant pašalinti narkotikų prekybai galimybes sudarančias sąlygas, pvz., korupciją, silpnas institucijas, prastą valdymą ir tai, kad nesama teisės aktais nustatytos finansinės kontrolės d. stiprinant bendradarbiavimą turto nustatymo ir susigrąžinimo srityje, visų pirma, sukuriant tam skirtas nacionalines platformas ir e. aktyviau bendradarbiaujant su regionais ir jiems aktyviau bendradarbiaujant tarpusavyje f. įtraukiant teisinės valstybės principą ir tarptautinių žmogaus teisių standartus ir principus į su narkotikais susijusias teisėsaugos priemones				
	38. a. Stiprinti bendradarbiavimą ir (arba) vesti dialogą su partneriais, įskaitant: — stojančiąsias šalis, šalis kandidates ir potencialias šalis kandidates — Europos kaimynystės politikos šalis — Jungtines Amerikos Valstijas — Rusijos Federaciją	Dabar vyksta	PVN trejetas Komisija EIVT VN	— 13 bendras rodiklis — Aktyvesnis bendradarbiavimas su atitinkamais partneriais kovos su narkotikais srityje — Surengtų dialogų skaičius — Deklaracijų, kurioms pritarta, skaičius — Įgyvendintų veiksmų programų skaičius	EIVT ataskaitos Atitinkamų veiksmų planų įgyvendinimo ataskaitos, jei esama

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo ir (arba) vertinimo mechanizmai
	— kitas prioritetines šalis ar regionus, visų pirma: — Afganistaną, Pakistaną ir Iraną — Vidurinės Azijos Respublikas — Kiniją — Lotynų Amerikos ir Karibų valstybių bendrijos valstybes (CELAC) — Afriką, visų pirma Vakarų Afriką — Kitas šalis, atsižvelgiant į nacionalinius ir tarptautinius pokyčius b. Išsiaiškinti galimybes bendradarbiauti (pvz., vykdant dvišalius dialogus, bendrus projektus) su kitomis trečiosiomis šalimis, kilus rimtų su narkotikais susijusių problemų				
	39. Tobulinti Dublino grupės konsultacinį mechanizmą, ES aktyviau koordinuojant ir dalyvaujant, geriau rengiant, įgyvendinant ir skleidžiant jos rekomendacijas	Dabar vyksta	Dublino grupė Komisija EIVT VN	— Dublino grupių struktūrų veiklos lygis, įskaitant veiksmingai įgyvendintų Dublino grupės rekomendacijų skaičių — Modernizuoti Dublino grupės darbo metodai	Dublino grupės ataskaitos
	40. Surengti kasmetinį dialogą ES ir VN su narkotikais susijusios pagalbos, teikiamos trečiosioms šalims, tema, kuriame taip pat raštu pateikiama naujausia informacija	Nuo 2017 m.	Komisija EIVT VN	— Komisijos ir EIVT pranešimas Narkotikų horizontaliajai darbo grupei, teikiamas bent kartą per metus	Komisijos ir EIVT ataskaitos VN ataskaitos Projektų ir programų stebėsena, įvertinimo sistema ir ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo ir (arba) vertinimo mechanizmai
	41. Užtikrinti, kad žmogaus teisių propagavimas ir apsauga būtų visapusiškai integruoti į politinius dialogus ir atitinkamų programų bei projektų kovos su narkotikais srityje planavimą ir įgyvendinimą, be kita ko, įgyvendinant žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį ir specialiai pritaikytas rekomendacijas žmogaus teisių klausimais ir poveikio vertinimo priemonę	Dabar vyksta	Komisija COHOM/EIVT VN	— Žmogaus teisių klausimo veiksmingas integravimas į ES išorės politiką ir išorės veiksmus, vykdomus kovos su narkotikais srityje — Rekomendacijos žmogaus teisių klausimais ir įdiegta poveikio vertinimo priemonė	ES metinė žmogaus teisių ataskaita VN ataskaitos
11. Užtikrinti darnesnį ES požiūrį, didinti ES matomumą Jungtinėse Tautose (JT) ir stiprinti ES veiksmų koordinavimą su tarptautiniais subjektais, veikiančiais narkotikų srityje	42. Padėti rengti tarptautinės kovos su narkotikais politikos darbotvarkę, be kita ko, pasitelkiant šias priemones: a. atkakliau vykdant ES ir VN delegacijų veiklą Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje ir Narkotinių medžiagų komisijoje (CND) b. vykdant suderintą ES ir VN delegacijų veiklą, kuria siekiama spręsti su narkotikais susijusius klausimus visuose kituose JT forumuose (pvz., Pasaulio sveikatos asamblėjoje, Žmogaus teisių taryboje, Aukšto lygio politiniame forume darnaus vystymosi srityje)	Dabar vyksta	EIVT PVN VN Komisija Taryba Tarybos darbo grupė (HDG)	— 13 bendras rodiklis — CND ir kituose JT forumuose ES paskelbtų pareiškimų skaičius — Bendrų ES pozicijų, kurias remia kiti regionai ir tarptautiniai subjektai, skaičius — ES bendrųjų pozicijų dėl CND sprendimų dėl cheminių medžiagų surašymo skaičius — CND sprendimų dėl cheminių medžiagų surašymo rezultatai	EIVT ataskaitos Konvergencijos rodiklis 2019 m. peržiūros rezultatai Darnaus vystymosi tikslų metinės ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo ir (arba) vertinimo mechanizmai
	c. rengiant, koordinuojant ir priimant bendras ES pozicijas ir bendras rezoliucijas JT Generalinėje Asamblėjoje ir CND, įskaitant susijusias su cheminių medžiagų surašymu, nelaukiant CND iniciatyvos, taip pat užtikrinant, kad tokiuose ir kituose tarptautiniuose forumuose ES tvirtai laikytųsi vienos bendros pozicijos			— Sėkmingai JT lygmeniu, įskaitant CND, priimtų ES rezoliucijų mastas — Veiksmingas ES politikos propagavimas JT struktūroje, įskaitant CND	
	d. skatinant ir stebint, kaip įgyvendinamos rekomendacijos, pateiktos 2016 m. JT GA specialiosios sesijos rezultatų dokumente, kuris yra pagrindinis dokumentas, skirtas remtis diskusijose, susijusiose su tarptautine kovos su narkotikais politika visuose susijusiuose forumuose			— ES bendrosios pozicijos dokumento dėl 2019 m. peržiūros proceso priėmimas; ES pagalba CND nustatant 2019 m. proceso seką — ES bendros pozicijos dėl proceso po JT GA specialiosios sesijos įgyvendinimas	
	e. susitikimą ministrų lygmeniu, kuris turi įvykti 2019 m. Vienoje rengiamos šešiasdešimt antrosios CND sesijos metu, ir			— 2019 m. JT politinės deklaracijos ir veiksmų plano dėl tarptautinio bendradarbiavimo siekiant Integruotos ir subalansuotos kovos su pasauline narkotikų problema strategijos peržiūros rezultatai	
	f. užtikrinant reikšmingą pilietinės visuomenės ir mokslininkų bendruomenės dalyvavimą peržiūros procese			— Pažanga įgyvendinant su narkotikais susijusius darnaus vystymosi tikslus (DVT)	

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo ir (arba) vertinimo mechanizmai
	43. Stiprinti partnerystes su UNODC, PSO, UNAIDS, kitomis atitinkamomis JT agentūromis, tarptautiniais ir regioniniais subjektais bei organizacijomis ir iniciatyvomis (pvz., Europos Tarybos ir Paryžiaus pakto iniciatyva)	Dabar vyksta	Taryba EIVT Komisija PVN Tarybos DG (HDG) EMCDDA	— 13, 15 bendri rodikliai — Informacijos keitimosi tarp ES ir atitinkamų tarptautinių ir regioninių subjektų ir organizacijų bei iniciatyvų ir jų bendros veiklos atvejų skaičius — Partneryščių su atitinkamais subjektais veiksmingumas	VN, EIVT, Komisijos ataskaitos
12. Remti stojančiosioms šalims, šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms skirtą procesą, kad jos prisitaikytų prie ES *acquis* reikalavimų kovos su narkotikais srityje ir su ja suderintų savo teisės aktus, teikiant joms tikslinę paramą ir vykdant stebėseną	44. Stojančiosioms šalims, šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms teikti tikslinę techninę bei kitokią paramą ir prireikus pagalbą, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas joms prisitaikyti prie ES *acquis* reikalavimų kovos su narkotikais srityje ir su ja suderinti savo teisės aktus	Dabar vyksta	Komisija VN EMCDDA Europolas Eurojustas FRONTEX EIVT	— 15 bendras rodiklis — Padidėjęs šalių teisės aktų suderinamumas su ES *acquis* — Užbaigtų projektų skaičius ir kokybė — Parengtos nacionalinės kovos su narkotikais strategijos ir nacionalinės kovos su narkotikais koordinavimo struktūros	EMCDDA ataskaitos Stojančiųjų šalių, šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių ataskaitos

5. **Informacija, moksliniai tyrimai, stebėsena ir vertinimas**

Prisidėti užtikrinant, kad būtų geriau suprasti visi narkotikų reiškinio aspektai, taip pat priemonių poveikis, siekiant sudaryti patikimą ir išsamią faktinių duomenų bazę, skirtą politikai formuoti ir veiksmams rengti

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
13. Užtikrinti pakankamas investicijas į mokslinius tyrimus, duomenų rinkimą, stebėseną, vertinimą ir keitimąsi informacija apie visus narkotikų reiškinio aspektus	45. Skatinti, kad ES lygmens su narkotikais susijusi daugiadalykė mokslinė tiriamoji veikla ir tyrimai būtų tinkamai finansuojami, be kita ko, pagal atitinkamas 2014–2020 m. ES finansines programas	2017–2020 m.	VN Komisija	— Pagal įvairias programas ir projektus suteikto ES finansavimo suma ir rūšis	Komisija Ataskaitos, teikiamos per kasmetinį dialogą mokslinių tyrimų tema

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	46. Užtikrinti, kad ES remiamais projektais: a. būtų atsižvelgiama į ES kovos su narkotikais strategijos ir kovos su narkotikais veiksmų plano prioritetus b. būtų atsižvelgiama į politikos formavimo spragas c. būtų sukurta aiški pridėtinė vertė ir užtikrinamas nuoseklumas bei sinergija ir d. būtų vengiama dubliavimosi su moksline tiriamąja veikla, vykdoma pagal kitas programas ir kitų subjektų e. būtų atsižvelgiama į elgsenos mokslinių tyrimų ir neuromokslų svarbą [1] f. būtų nustatyti aiškūs tų projektų poveikio vertinimo rodikliai	2017–2020 m.	Komisija EMCDDA	— ES kovos su narkotikais strategijos ir kovos su narkotikais veiksmų plano prioritetų įtraukimas į ES finansuojamų su narkotikais susijusių mokslinių tyrimų finansavimo ir vertinimo kriterijus — ES finansuojamų su narkotikais susijusių mokslinių tyrimų stipendijų ir sudarytų sutarčių skaičius, poveikis, papildomumas ir vertė — ES finansuojamų su narkotikais susijusių straipsnių ir mokslinių tyrimų ataskaitų, paskelbtų didelį poveikį turinčiuose recenzuojamuose leidiniuose, skaičius — Metiniai HDG debatai apie ES finansuojamus su narkotikais susijusius mokslinių tyrimų projektus, įskaitant EMCDDA mokslinio komiteto rekomendacijų dėl mokslinių tyrimų prioritetų teikimą	Mokslinių tyrimų projektų ataskaitos EMCDDA mokslinio komiteto rekomendacijos dėl mokslinių tyrimų prioritetų Mokslo darbų citavimo indeksas ir panašios bibliometrinės priemonės ERANID parengta strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkė
	47. Skatinti faktiniais duomenimis pagrįstus politikos ir intervencijos priemonių vertinimus nacionaliniu, ES ir tarptautiniu lygmenimis	2017–2020 m.	Komisija VN EMCDDA	— 14 bendras rodiklis — EMCDDA gairės dėl taikomo vertinimo, siekiant remti nacionalinį procesą — ES ir tarptautinės kovos su narkotikais politikos veiksmingumui ir poveikiui įvertinti skirtų studijų parengimas	EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	48. Stiprinti analizę (be kita ko, sudarant informacijos šaltinių sąrašą) ir keitimąsi informacija dėl prekybos narkotikais sąsajų su:	2017–2020 m.	VN Komisija ES kovos su prekyba žmonėmis koordinatorius EMCDDA Europolas FRONTEX FRA EIGE Tarybos DG (COSI COTER TWP HLWG)	— Tai, kokiu mastu pagerėjo supratimas apie galimas prekybos narkotikais sąsajas su:	VN ataskaitos Komisijos ataskaitos ES agentūrų ataskaitos (EMCDDA, Europolo ataskaitos) FRONTEX ir FRA ataskaitos, teikiamos reguliariai atsiskaitant apie savo veiklą EIGE ataskaitos, teikiamos reguliariai atsiskaitant apie savo veiklą Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) rizikos vertinimai
	a. teroristinių grupių ir teroristinės veiklos finansavimu, įskaitant duomenis, įrodančius bet kokius nusistovėjusių narkotikų gamybos kelių bei prekybos narkotikais vietovių sąlyčio taškus su konfliktų zonomis; ir finansavimo šaltiniais teroristinėms grupėms ES finansuoti, naudojantis lėšomis iš neteisėtos veiklos, įskaitant prekybą narkotikais;			— terorizmo finansavimu — neteisėtu migrantų įvežimu — prekyba žmonėmis	
	b. neteisėtu migrantų įvežimu (užtikrinant sinergijas su ES kovos su neteisėtu migrantų įvežimu veiksmų planu (2015–2020 m.), pagal kurį numatoma atlikti neteisėto migrantų įvežimo ir kitų nusikaltimų, pvz., prekybos narkotikais, tarpusavio ryšio mokslinius tyrimus ir rizikos analizę), be kita ko:			— ES ir nacionaliniai rezultatai (pavyzdžiui, ataskaitos, tyrimai ir straipsniai, kuriuose nagrinėjamos šios temos)	
	— didelį dėmesį skiriant pažeidžiamiems migrantams ir galimam jų išnaudojimui prekybos narkotikais tikslais ir (arba) kaip narkotikų galutinių vartotojų, visų pirma, nepilnamečiams ir moterims;				
	— atliekant galimų iš dalies bendrų prekybos narkotikais ir neteisėto imigrantų įvežimo tinklų, jų veikimo būdų ir kelių tyrimą;				

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	c. prekyba žmonėmis, užtikrinant sinergijas su ES teisine ir politikos sistema prekybos žmonėmis srityje, įskaitant Prekybos žmonėmis panaikinimo ES strategiją 2012–2016 m.				
14. Palaikyti tinklaveiką, bendradarbiauti ir kurti su narkotikais, ypač su neteisėtais narkotikais, susijusios informacijos, mokslinių tyrimų, stebėsenos ir vertinimo pajėgumus ES žinių infrastruktūroje bei visose jos dalyse	49. Bendradarbiaujant su atitinkamais subjektais toliau teikti visapusiškas analizes šiais klausimais: a. su narkotikais susijusi padėtis ES, b. narkotikų vartojimo bendrojoje populiacijoje ir tikslinėse grupėse padėties dinamika, c. reagavimo į narkotikų vartojimą veiksmai, ir užtikrinti, kad EMCDDA laiku pateiktų ir atnaujintų 2017 m. apžvalgą, skirtą ES kanapių srities teisės aktams, taip pat toliau stebėtų ir teiktų ataskaitas apie kanapių srities teisės aktus valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse	Dabar vyksta	EMCDDA Europolas VN Komisija	— 1–15 bendri rodikliai — Nustatyti esami žinių bazės trūkumai ir ES lygmeniu parengta sistema kuo geresnėms turimų duomenų analizėms atlikti — Narkotikų padėties apžvalgų ir teminių analizių skaičius	EMCDDA ataskaitos VN ataskaitos Pilietinės visuomenės forumas narkotikų tema Komisija

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	50. Stiprinti faktiniais duomenimis grindžiamą mokymą, teikiamą asmenims, dalyvaujantiems reaguojant į narkotikų reiškinį	2017–2020 m.	VN EMCDDA CEPOL	— Iniciatyvų mokyti profesionalus narkotikų paklausos ir pasiūlos mažinimo aspektų VN ir ES lygmeniu skaičius — VN ir ES lygmeniu įgyvendintų iniciatyvų mokyti profesionalus apie duomenų rinkimą ir ataskaitų teikimą narkotikų paklausos ir pasiūlos mažinimo srityse skaičius	VN ataskaitos CEPOL metinė ataskaita EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys
	51. Stiprinti duomenų rinkimą, mokslinius tyrimus, analizę ir ataskaitų teikimą šiose srityse: a. narkotikų paklausos mažinimas; b. narkotikų pasiūlos mažinimas; c. besiformuojančios tendencijos, kurios kelia pavojų sveikatai ir saugai, pvz., kombinuotas narkotikų vartojimas ir piktnaudžiavimas psichoaktyviaisiais vaistais; d. su narkotikų vartojimu susiję per kraują plintantys virusai, įskaitant ŽIV ir virusinį hepatitą, bet tuo neapsiribojant, taip pat lytiškai plintančios ligos ir tuberkuliozė; e. sergamumas gretutinėmis psichinėmis ir somatinėmis ligomis;	Dabar vyksta	VN Komisija EMCDDA Europolas ECDC EMA	— Didesnis faktiniais duomenimis grindžiamų ir moksliškai patikimų rodiklių narkotikų paklausos ir pasiūlos mažinimo srityse prieinamumas ir įgyvendinimas — VN lygmeniu mastas naujų pradėtų mokslinių tyrimų, skirtų besiformuojančioms tendencijoms tokiose srityse, kaip kombinuotas narkotikų vartojimas ir piktnaudžiavimas psichoaktyviaisiais vaistais; su narkotikų vartojimu susijusios per kraują plintančios ligos, įskaitant ŽIV ir virusinį hepatitą, bet tuo neapsiribojant, taip pat lytiškai plintančios ligos ir tuberkuliozė; sergamumas gretutinėmis psichinėmis ir somatinėmis ligomis; ir kitos problemos ir pasekmės, susijusios su teisėtomis ir neteisėtomis medžiagomis	EMCDDA ataskaitos EMA ataskaitos VN ataskaitos Suderintos ES įstaigų, įskaitant EMCDDA, duomenų ataskaitos ES SOCTA

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	f. kalinių vartojamų narkotikų problemos ir narkotikų paklausos mažinimo intervencijos priemonių ir paslaugų prieinamumas ir aprėptis kalėjimuose ir g. ir kitos problemos ir pasekmės, susijusios su neteisėtomis medžiagomis ir kombinuotu narkotikų vartojimu (neteisėtų ir teisėtų medžiagų, įskaitant psichoaktyviuosius vaistus, alkoholį ir tabaką, vartojimu kartu) h. kovos su narkotikais politikos atitiktis tarptautinių žmogaus teisių standartams ir principams			— ES masto tyrimas dėl su narkotikais susijusio bendruomenių bauginimo ir jo poveikio atskiriems asmenims, šeimoms ir bendruomenėms, kurios nuo to labiausiai kenčia, ir veiksmingi reagavimo į tai veiksmai — Faktiniais duomenimis grindžiamų ir moksliškai patikimų rodiklių, susijusių su kalinių vartojamų narkotikų problemomis, nustatymas	
	52. Gerinti gebėjimus aptikti, įvertinti ir veiksmingai reaguoti į naujų psichoaktyviųjų medžiagų atsiradimą bei vartojimą ir stebėti, kiek tokios naujos medžiagos daro poveikį vartotojų skaičiui ir tipui	Dabar vyksta	Komisija VN EMCDDA Europolas	— 6 bendras rodiklis — VN ir ES mokslinių tyrimų programomis remiamų dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų pradėtų naujų epidemiologinių, farmakologinių ir toksikologinių mokslinių tyrimų mastas — Keitimosi informacija, geriausios praktikos pavyzdžiais ir žvalgybos duomenimis mastas — Toksikologijos laboratorijų ir mokslinių tyrimų institutų dalijimosi toksikologinių ir sveikatos duomenų analizių, susijusių su naujomis psichoaktyviosiomis medžiagomis, rezultatais mastas	EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys EMCDDA ir Europolo įgyvendinimo ataskaita Laboratorijų ir mokslinių tyrimų institutų ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
	53. Stiprinti pastangas dalytis kriminalistikos duomenimis, įskaitant paramą nustatant naujas psichoaktyviąsias medžiagas, laboratoriniais pamatiniais etalonais, susijusiais su naujomis psichoaktyviosiomis medžiagomis, ir bendros naujų medžiagų nustatymo metodikos kūrimą, tuo tikslu stiprinant bendradarbiavimą su Komisijos Jungtiniu tyrimų centru, taip pat per esamus tinklus, pvz., per Europos kriminalistikos institutų tinklo Narkotikų darbo grupę, sukurtą remiantis TVR tarybos išvadomis dėl Europos kriminalistikos 2020 m. vizijos, ir Europos muitinių laboratorijų tinklą	2017–2020 m.	Komisija VN EMCDDA	— 15 bendras rodiklis — Dalijimosi kriminalistikos duomenimis, susijusiais su naujomis psichoaktyviosiomis medžiagomis ir padedančiais nustatyti naujas psichoaktyviąsias medžiagas, mastas — Nesudėtingos galimybės kriminalistikos laboratorijoms, muitinių laboratorijoms ir institutams gauti laboratorinių pamatinių etalonų — Pažanga kuriant bendrą naujų psichoaktyviųjų medžiagų nustatymo metodiką	EMCDDA/Europolo ataskaitos Komisijos ataskaitos
	54. Gerinti ir plėsti gebėjimus nustatyti, įvertinti ir reaguoti VN ir ES lygmenimis į a) narkotikų vartojimo elgsenos pokyčius, b) su narkotikais susijusių epidemijų protrūkius	Dabar vyksta	VN EMCDDA ECDC	— Rengiamų ir įgyvendinamų naujų visuomenės sveikatos apsaugos iniciatyvų skaičius ir veiksmingumas — Esamų priemonių ir iniciatyvų, kurios pritaikomos atsižvelgiant į narkotikų vartojimą ar epidemijų protrūkius, skaičius ir veiksmingumas — Ankstyvojo perspėjimo ataskaitų, rizikos įvertinimų ir perspėjimų skaičius ir poveikis	Ankstyvojo perspėjimo sistemos ataskaitos EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys EMA ataskaitos

Tikslas	Veiksmas	Tvarka-raštis	Atsakinga šalis	Rodiklis (-iai)	Duomenų rinkimo/ vertinimo mechanizmai
15. Gerinti stebėsenos, mokslinių tyrimų ir įvertinimų rezultatų platinimą ES ir nacionaliniu lygmenimis	55. Valstybės narės toliau remia ES stebėsenos ir keitimosi informacija pastangas, įskaitant bendradarbiavimą su Reitox nacionaliniais centrais ir tinkamą paramą jiems a. Europos renginių, kurių pagrindinis tikslas – platinti ir skleisti mokslinių tyrimų žinias politikos formuotojams ir specialistams, organizavimas	Dabar vyksta	VN EMCDDA Komisija	— Platinami viešai prieinami ES finansuojamų studijų rezultatai — Reitox nacionalinių centrų finansavimo ir kitų išteklių atitikties reikalavimams mastas — Reitox nacionalinių centrų platinimo iniciatyvų skaičius ir veiksmingumas — Surengtų ES renginių, skirtų platinti ir skleisti mokslinių tyrimų žinias politikos formuotojams ir specialistams, skaičius	Platinimas internetu, įskaitant OpenAIRE, Cordis EMCDDA interneto svetainė EMCDDA ataskaitos/ Reitox tinklo nacionalinių ataskaitų rinkinys

([1]) Pagal programą „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) maždaug 27 mln. EUR buvo paskirstyta projektams, kuriais sprendžiama narkomanijos problema ir kurie apima elgsenos mokslinius tyrimus ir neuromokslus.

I PRIEDAS

15 bendrų 2017–2020 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano rodiklių ([1])

1. Gyventojų, kurie narkotikus vartoja šiuo metu (per pastarąjį mėnesį), juos vartojo neseniai (per pastaruosius metus) ir kurie kada nors (gyvenime) yra juos vartoję, procentinė dalis pagal narkotikų rūšį ir amžiaus grupę (EMCDDA, Tyrimai bendrojoje populiacijoje)

2. Nustatytos probleminio narkotikų vartojimo ir intraveninių narkotikų vartojimo paplitimo tendencijos (EMCDDA, Probleminis narkotikų vartojimas)

3. Mirčių nuo narkotikų skaičiaus ir narkotikų vartotojų mirtingumo (pagal nacionalines apibrėžtis) tendencijos (EMCDDA, Su narkotikais susijusios mirtys)

4. Intraveninių narkotikų vartotojų su narkotikų vartojimu siejamų infekcinių ligų, įskaitant ŽIV ir virusinį hepatitą, lytiškai plintančias ligas ir tuberkuliozę, paplitimas ir dažnumas (EMCDDA, Su narkotikais susijusios infekcinės ligos)

5. Pirmojo neteisėtų narkotikų pavartojimo amžiaus tendencijos (Europos alkoholio ir narkotikų vartojimo mokyklose tyrimo projektas (ESPAD), Mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos elgsenos tyrimas (HBSC) ir Narkotikų vartojimo tyrimai bendrojoje populiacijoje (EMCDDA, Pagrindinis epidemiologinis rodiklis))

6. Žmonių, kuriuos pradedama gydyti nuo narkomanijos, skaičiaus tendencijos (EMCDDA, Gydymo paklausa) ir bendras apskaičiuotas nuo narkomanijos gydomų žmonių skaičius (EMCDDA, Gydymo paklausa ir sveikatos bei socialinės apsaugos sektorių reagavimo veiksmai)

7. Konfiskuotų neteisėtų narkotikų skaičiaus ir kiekio tendencijos (EMCDDA, Konfiskuojami narkotikai: kanapės, įskaitant džiovintas kanapes, heroinas, kokainas, krekas, amfetaminas, metamfetaminas, ekstazis, LSD ir kitos medžiagos)

8. Neteisėtų narkotikų mažmeninių kainų ir grynumo tendencijos (EMCDDA, Kaina ir grynumas: kanapės, įskaitant džiovintas kanapes, heroinas, kokainas, krekas, amfetaminas, metamfetaminas, ekstazis, LSD, kitos medžiagos ir narkotikų tablečių sudėtis)

9. Pirminių pranešimų apie narkotikus reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus pagal narkotikų ir pažeidimų rūšis tendencijos (tiekimas, palyginti su vartojimu ir (arba) laikymu) (EMCDDA, Su narkotikais susiję nusikaltimai)

10. Narkotikų vartojimo paplitimas tarp kalinių (EMCDDA, Narkotikų vartojimas kalėjimuose)

11. Paslaugų ir intervencijos priemonių prieinamumo, aprėpties ir kokybės prevencijos, žalos mažinimo, socialinės integracijos ir gydymo srityse įvertinimas. (EMCDDA, Sveikatos ir socialinės apsaugos sektorių reagavimo veiksmai)

12. Faktiniais duomenimis grindžiamos intervencijos priemonės prevencijos, gydymo, socialinės integracijos ir išgijimo srityse ir numatomas jų poveikis narkotikų vartojimo paplitimui ir probleminiam narkotikų vartojimui (EMCDDA, Geriausios praktikos portalas)

13. Intensyvus dialogas ir bendradarbiavimas kovos su narkotikais srityje su kitais regionais, trečiosiomis šalimis, tarptautinėmis organizacijomis ir kitais subjektais (EIVT ataskaitos)

14. Pokyčiai, susiję su nacionalinėmis kovos su narkotikais strategijomis, įvertinimais, teisės aktais, koordinavimo mechanizmais ir viešųjų išlaidų planais ES valstybėse narėse (EMCDDA)

15. Ankstyvojo perspėjimo apie naujas psichoaktyviąsias medžiagas sistema (EMCDDA/Europolas) ir naujų psichoaktyviųjų medžiagų rizikos vertinimas (EMCDDA)

([1]) Šie rodikliai yra pagrįsti esamomis ataskaitų teikimo sistemomis, kurios buvo sukurtos dar prieš nustatant dabartinės ES kovos su narkotikais strategijos ir veiksmų plano tikslus, tačiau tai yra pats išsamiausias ES lygmens išteklių, padedančių stebėti ir vertinti tų tikslų įgyvendinimą, rinkinys.

II PRIEDAS

Akronimų žodynėlis

CCWP	ES Taryba. Muitinių bendradarbiavimo darbo grupė
CELAC	*Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños* (Lotynų Amerikos ir Karibų valstybių bendrija)
CEPOL	Europos policijos koledžas
CND	Narkotinių medžiagų komisija (JT)
COAFR	ES Taryba. Afrikos darbo grupė
COASI	ES Taryba. Azijos ir Okeanijos darbo grupė
COEST	ES Taryba. Rytų Europos ir Vidurinės Azijos darbo grupė
COHOM	ES Taryba. Žmogaus teisių darbo grupė
COLAC	ES Taryba. Lotynų Amerikos darbo grupė
CONUN	ES Taryba. Jungtinių Tautų klausimų darbo grupė
COSCE	ES Taryba. ESBO ir Europos Tarybos klausimų darbo grupė
COSI	ES Taryba. Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinis komitetas
COTRA	ES Taryba. Transatlantinių santykių darbo grupė (Kanada ir JAV)
COWEB	ES Taryba. Vakarų Balkanų regiono darbo grupė
CUG	ES Taryba. Muitų sąjungos darbo grupė
DROIPEN	ES Taryba. Materialinės baudžiamosios teisės darbo grupė
DSP	Daugiamečiai strateginiai planai (Europolas)
ECDC	Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras
EIVT	Europos išorės veiksmų tarnyba
EMA	Europos vaistų agentūra
EMCDDA	Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras
EMPACT	Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis tarpdisciplininė platforma
ENFSI	Europos kriminalistikos institutų tinklas
ERA-NET	Europos mokslinių tyrimų erdvės tinklas
ERANID	Europos mokslinių tyrimų erdvės neteisėtų narkotikų klausimų tinklas
ES	Europos Sąjunga
ES SOCTA	ES sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimas
ESPAD	Europos alkoholio ir narkotikų vartojimo mokyklose tyrimo projektas
Eurojustas	Europos teisminio bendradarbiavimo padalinys
Europolas	Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra
FRONTEX	Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių išorės sienų valdymo agentūra
HBSC	Mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos elgsenos tyrimas
HCV	Hepatito C virusas

HDG	ES Taryba. Narkotikų horizontalioji darbo grupė
HLWG	ES Taryba. Prieglobsčio ir migracijos aukšto lygio darbo grupė
INCB	Tarptautinė narkotikų kontrolės valdyba (JT)
JT	Jungtinės Tautos
JT GA specialioji sesija	Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos specialioji sesija
Komisija	Europos Komisija
LGBTI asmenys	Lesbietės, gėjai, biseksualūs, translyčiai/transseksualūs ir interseksualūs asmenys
LSD	d-lizergo rūgšties dietilamidas
MAOC-N	Jūrų analizės ir operacijų centras kovai su prekyba narkotikais
NPM	Naujos psichoaktyviosios medžiagos
PEN	UNODC/INCB parengta ankstyvojo pranešimo apie eksportą elektroninė sistema
PICS	Informavimo apie su pirmtakais (prekursoriais) susijusius incidentus sistema
PSO	Pasaulio sveikatos organizacija (JT)
PVN	Rotacijos tvarka Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė
PVN trejetas	Trijų valstybių narių grupė, kurią sudaro paeiliui rotacijos tvarka Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės
Reitox	Europos narkotikų ir narkomanijos informacinis tinklas
SM	Susitarimo memorandumas
SOCTA	Sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimas
Tarybos DG	Tarybos darbo grupė
COTER	ES Taryba. Terorizmo (tarptautinių aspektų) darbo grupė
TVR	Teisingumas ir vidaus reikalai
TWP	ES Taryba. Terorizmo darbo grupė
UNAIDS	Jungtinių Tautų bendra kovos su ŽIV/AIDS programa
UNDP	Jungtinių Tautų vystymosi programa
UNODC	Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuras
VN	Valstybė narė
ŽIV	Žmogaus imunodeficito virusas